

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Valsts pakalpojumu jomas IKT mērķarhitektūra v2.0

Anastasija Ludženiece, Uģis Bisenieks, 25.06.2025.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Prezentācijas saturs

01

Jomas vispārīgs raksturojums

02

Jomas mērķarhitektūra

03

Jomas mērķarhitektūras ieviešanas ceļa karte

Jomas vispārīgs raksturojums

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Arhitektūras tvērumš

1. Arhitektūra balstās Pakalpojumu pārvaldības politikā un PVPP2027
2. Jomas attīstības apvārsnis - **2030. gads**
3. **Visi valsts pakalpojumi**
 1. Publiskie pakalpojumi – v2.0
 2. Starpiestāžu pakalpojumi – v3.0
4. Arhitektūras fokuss: **pakalpojumu sniegšana** un pakalpojumu pārvaldība, ciktāl tas tiešā veidā ietekmē pakalpojumu sniegšanu
5. Arhitektūru veido un tajā līdzdarbojas:
 1. VARAM – Arhitektūras definēšana, pakalpojumu pārvaldības politika
 2. VDAA – koplietošanas IKT risinājumu attīstība
 3. LIAA – uzņēmēju centralizētās pašapkalpošanās tīmekļvietnes business.gov.lv attīstība
 4. Pakalpojumu sniedzēji (iestādes)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Esošās situācijas novērtējums (1)

1. Valstī nepastāv vienota klienta (pakalpojumu saņēmēja) pieredze. Pakalpojumu saņēmējam elektronisko un digitālo pakalpojumu ekosistēma ir sadrumstalota
2. Pakalpojumu klāsts haotisks, nav vienotas pieejas pakalpojumu veidošanai, pakalpojumus ir grūti atrast
3. Pakalpojumu digitālās transformācijas līmenis ir ļoti atšķirīgs iestādēs
4. Pašapkalpošanās tīmekļvietnes nav pietiekami integrētas savā starpā, kaut gan UX labā prakse paredz lietotāju nemanāmu pārvietošanos starp risinājumiem, lai nodrošinātu lietotāja nepārtrauktu integrētu lietojumscenāriju

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Esošās situācijas novērtējums (2)

5. Pakalpojumu saņēmējiem nav vienotās darba vietas, kurā būtu iespējams kopskatā piekļūt visiem pakalpojumu pieprasījumiem, to vēsturei, saziņai ar iestādēm, pilnvarojumiem un tiesībām valsts pašapkalpošanās tīmekļvietnēs u.c. Katru reizi jāatceras ceļš, kādā veidā pakalpojums tika pieteikts, kurā vietā atnāks paziņojums un kur būs tālāk jāvēršas, lai turpinātu pakalpojuma saņemšanu
6. Pakalpojumu pārvaldība iestādēs ir nepilnīga, kas traucē arī valsts mērogā apzināt faktisko situāciju ar pakalpojumu klāstu, pakalpojumu digitālās transformācijas tempiem un izaicinājumiem, iespējām uzlabot pakalpojumu saņēmēju apmierinātību ar pakalpojumiem.
7. Programmatūras izstrādes princips "API first" joprojām nav realizēts pakalpojumiem paredzētajos risinājumos. Faktiski API saskarnes ir pieejamas tikai lietotāju saskarnēm

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Jomas attīstības IKT mērķi 2030

Uz pakalpojumu saņēmēju vajadzībām orientēta pakalpojumu digitālā transformēšana un sniegšana

M1. Visi pakalpojumi ir pieprasāmi elektroniskā vidē

M2. Vienotā klientu pieredze elektroniskā vidē

M3. Pakalpojumu pārvaldībā izmantotie risinājumi uzlabo pakalpojumu sniegšanu pakalpojumu saņēmējiem

M4. Ar pakalpojumu sniegšanu un pārvaldību saistīto risinājumu attīstīšana atbilstoši vienotai pieejai

M5. Pakalpojumu saņēmēju līdzdalība visos pakalpojuma dzīves cikla posmos

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Rādītāji

1. R1.1. VVR reģistrēto pakalpojumu īpatsvars, kurus var pieprasīt centralizētajās pašapkalpošanās tīmekļvietnēs – 100%;
2. R1.2. Visi [eGovernment benchmark](#) (kas ir daļa no [Eiropas digitālās desmitgades](#) izvirzītiem rādītājiem) tvērumā esošie pakalpojumi atbilst visām eGovernment benchmark prasībām – 100%;
3. R1.3. Visi [Vienotās digitālās vārtejas regulā](#) (turpmāk – SDG regula) noteiktie pakalpojumi pilnībā atbilst SDG regulas tehniskajām, lietojamības (4., 6., 10., 12., 13., 14., 15., 19., 22., 25., 33. pantu) prasībām – 100%.
4. R2.1. Pakalpojumu saņēmēju apmierinātības līmenis ar centralizētajām un specializētajām pašapkalpošanās tīmekļvietnēm - ne mazāk kā 80%;
5. R2.2. Specializēto pašapkalpošanās tīmekļvietņu un iestāžu īpatsvars, kas izmanto centralizētos koplietošanas IKT risinājumus vienotas klientu pieredzes veicināšanai ne mazāk kā 40%.
6. R3.1. Pakalpojumu saņēmēju apmierinātības līmenis saistībā ar pakalpojumiem ne mazāk kā 80%.
7. R4.1. IKT būvvaldē iesniegtie IKT projektu pieteikumi, kuru ietvaros tiek attīstīti ar pakalpojumu sniegšanu un pārvaldību saistītie risinājumi, satur apliecinājumu par risinājumu atbilstību Arhitektūrai – 100%;
8. R4.2. VARAM uzraudzībā esošo IKT projektu risinājumi nodošanas posmā ir pārbaudīti un atbilst Arhitektūrai – 90%.
9. R5.1. IKT būvvaldē iesniegtie IKT projektu pieteikumi, kuru ietvaros tiek attīstīti ar pakalpojumu sniegšanu un pārvaldību saistītie risinājumi, satur klienta iesaistes pieeju – 100%;
10. R5.2. Apstiprināta pakalpojumu saņēmēju iesaistes pieeja ir izpildīta – 80%;
11. R5.3. Pakalpojumi, par kuriem ir pieejami pakalpojumu saņēmēju apmierinātības vērtējumi – 100%;
12. R5.4. Pakalpojumi, par kuriem pakalpojumu saņēmējiem ir pieejami tā izpildes statusi – 100%.

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Arhitektūras principi

1. Balstās uz valsts IKT arhitektūras vadlīnijām, EIF rekomendācijām un nozares labāko praksi
2. 13 principi:
 1. P4 (vienotā autorizācija) – v2.1
 2. Principi starpiestāžu pakalpojumu kontekstā – v3.0
3. Atbildes uz jautājumiem:
 - Kā veidot, pilnveidot pakalpojumus elektroniskā vidē?
 - Kā attīstīt pakalpojumu sniegšanas procesus?
 - Kā ieviest pakalpojumu pārvaldību iestādes darbā?
 - Kādi centralizētie koplietošanas risinājumi to atbalsta/nodrošina?
4. Principu ievērošana tiks vērtēta IKT būvvaldes procesos

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Jomas arhitektūras principi (1)

P1. Iestādes digitāli transformē savus pakalpojumus, izmantojot E-formu konstruktoru, ja lietderīgāki nav citi risinājumi

P2. Pakalpojumu API pieejamība

P3. Mobile first, veidojot lietotāju saskarni pakalpojumu saņēmējiem (klientiem)

P4. Vienots lietotāju autorizācijas risinājums – tiks iekļauts v2.1

P5. Vienots atvieglojumu pārvaldības risinājums un proaktīvi atvieglojumu piedāvājumi

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Jomas arhitektūras principi (2)

P6. Vienreizes pieteikšanās izmantošana (SSO), nodrošinot pārvietošanos starp pašapkalpošanās tīmekļvietnēm bez atkārtotas pieteikšanās

P7. Pakalpojumu pieprasīšana un saņemšana ir nodrošināta ar tiešajām saitēm

P8. Vienota lietotāja darba vieta centralizētajās pašapkalpošanās tīmekļvietnēs (latvija.gov.lv iedzīvotājiem, business.gov.lv uzņēmējiem, virsis.gov.lv iestādēm)

P9. Vienota saziņa elektroniskajā vidē

P10. Visu pakalpojumu pieprasījumi un to statusi tiek reģistrēti

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Jomas arhitektūras principi (3)

P11. Valsts vienotais reģistrs (VVR) ir pamats vienotai pakalpojumu sniegšanai un pārvaldībai, un tas ir primārais informācijas avots par pakalpojumiem

P12. Vienoti pakalpojumu sniegšanas pārredzamības, izsekojamības un pašapkalpošanās risinājumi

P13. Pakalpojumu saņēmēju un risinājumu lietotāju līdzdalība un iesaiste

Jomas mērķarhitektūra

Pakalpojumu pārvaldības procesi

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Visos
pārvaldības līmeņos

Politikas
pārvaldības līmenī

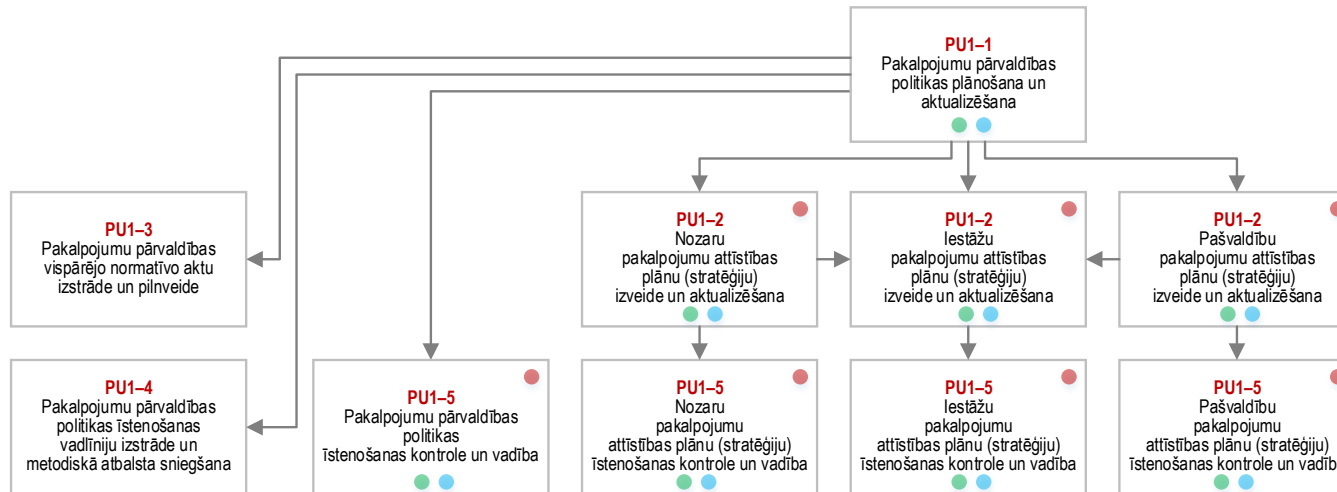
PU3-1
Nemītīga pilnveide

PU3-2
Pārvaldības
dalībnieku iesaiste

PU3-3
Īstenoto
aktivitāšu kontrole

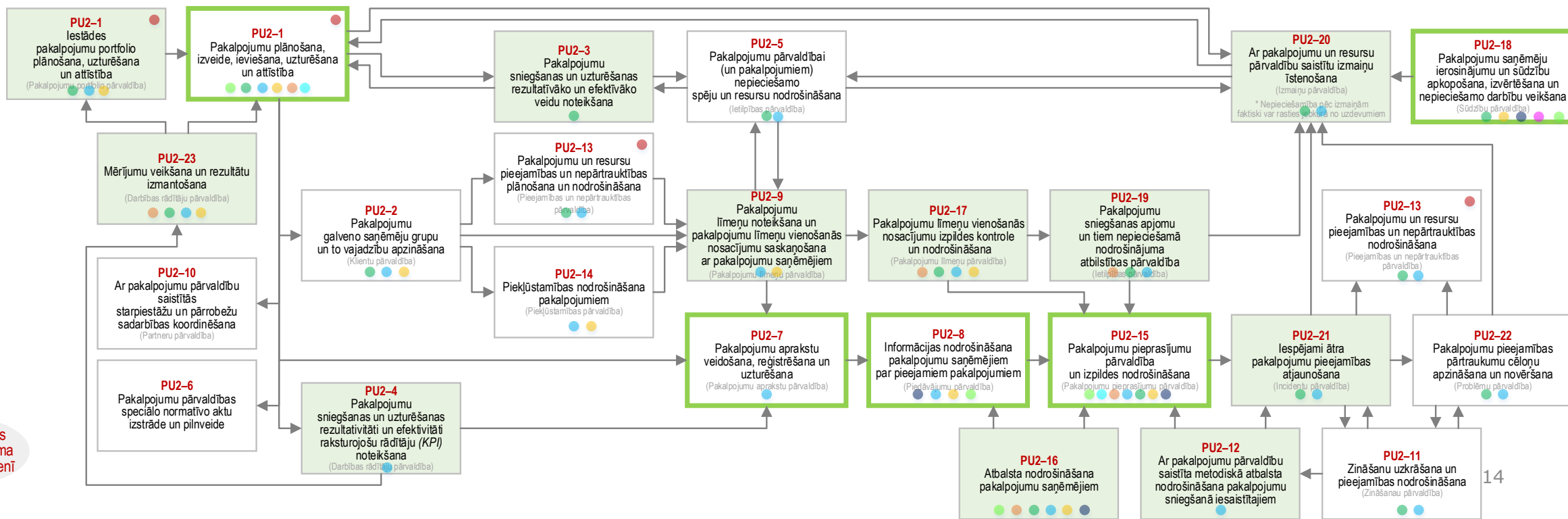
PU3-4
Pakalpojumu
finanšu pārvaldība

Pamatdarbības
un nodrošinājuma
pārvaldības līmenī

APZĪMĒJUMI:

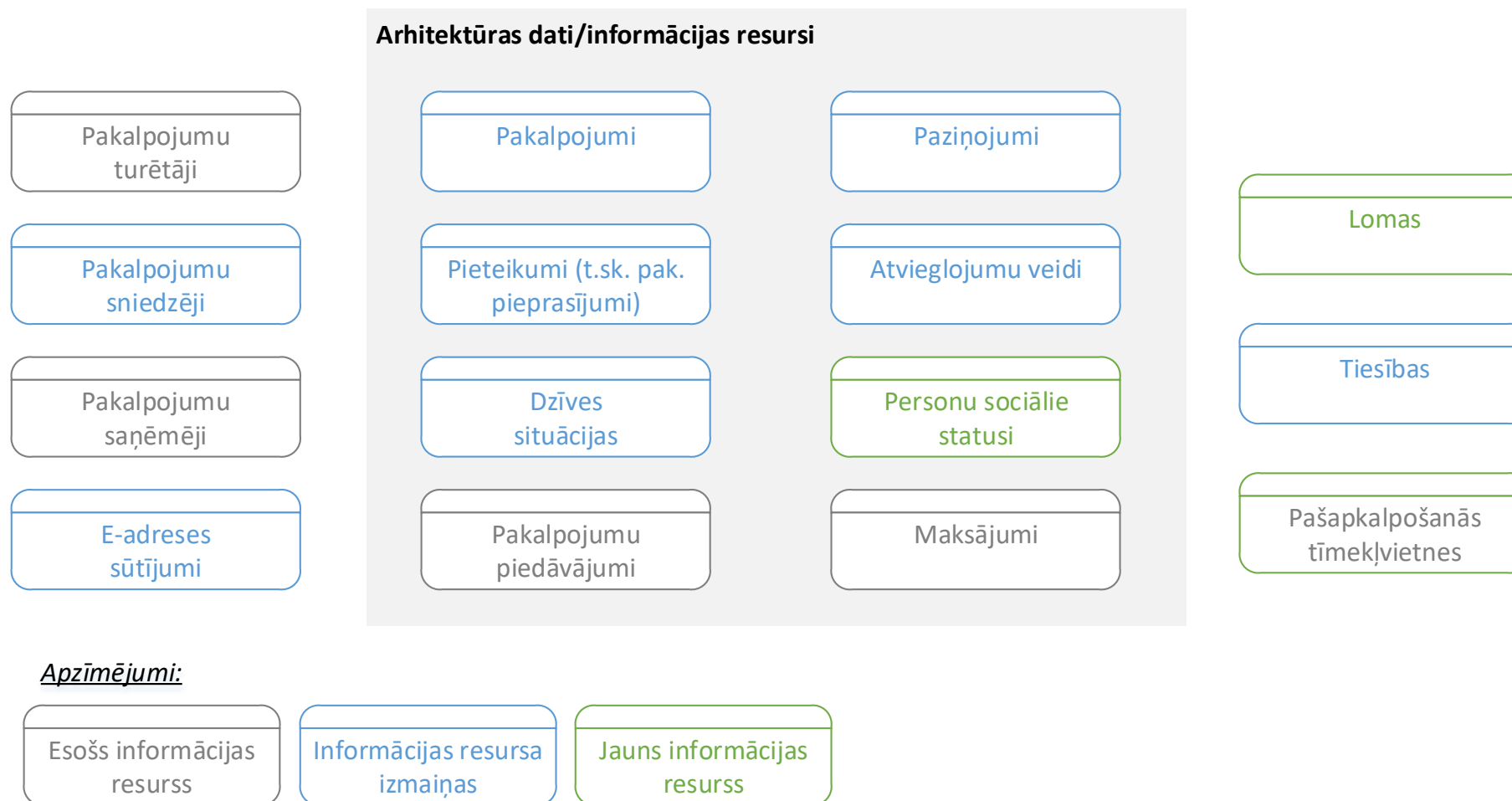
- Uzdevums shēmā atkārtojas vairākās vietās – ar atšķirīgu pielietojumu
- VVR
- Pašapkalpošanās tīmekļa vietne
- VPVS
- VPVKAC IS, VPPD IS
- Identifikācija, autentifikācija, autorizācija (t.sk. pilnvaras)
- Sūdzības/ierosinājumi
- E-formu konstruktors
- Paziņojumu risinājums

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Semantiskais skats

Tehniskais skats: Informācijas sistēmas

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

API pārvaldnieks

VPM un Pilnvarojumi

Paziņojumu risinājums

E-adrese

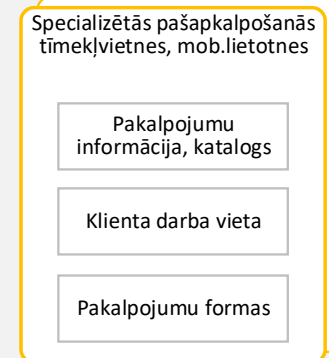
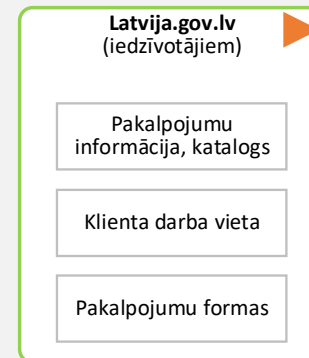
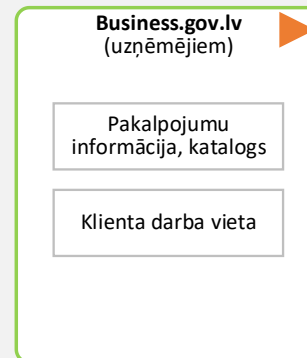
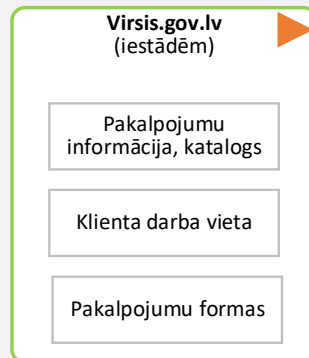
E-formu konstruktors

DAGR

AVIS

Citas datu IS

Pašapkalpošanās tīmekļvietnes un mobilās lietotnes (Front End)

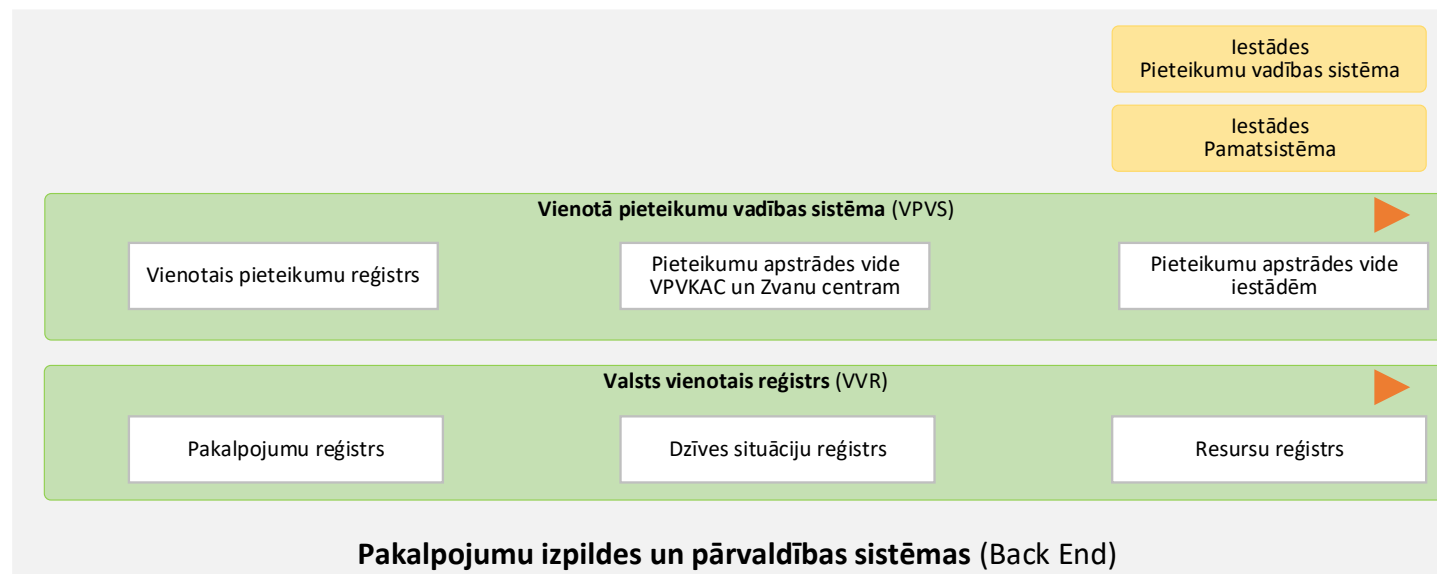

Hugo.lv

Maksājumu modulis

Parakstīšanas rīki

Novērtēšanas risinājums

ES vienotās digitālās vārtejas
novērtējuma komponente

ES dalībvalstu pakalpojumu
saišu repozitorijs

Apzīmējumi:

Centralizētā pašapkalpošanās
tīmekļvietne

Iestādes IS

Specializētā pašapkalpošanās
tīmekļvietne, mob.lietotne

Centralizētā IS, risinājums

► tiek veidots/attīstīts Arhitektūras ietvaros

Centralizētā IS ārpus jomas

ES risinājums

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

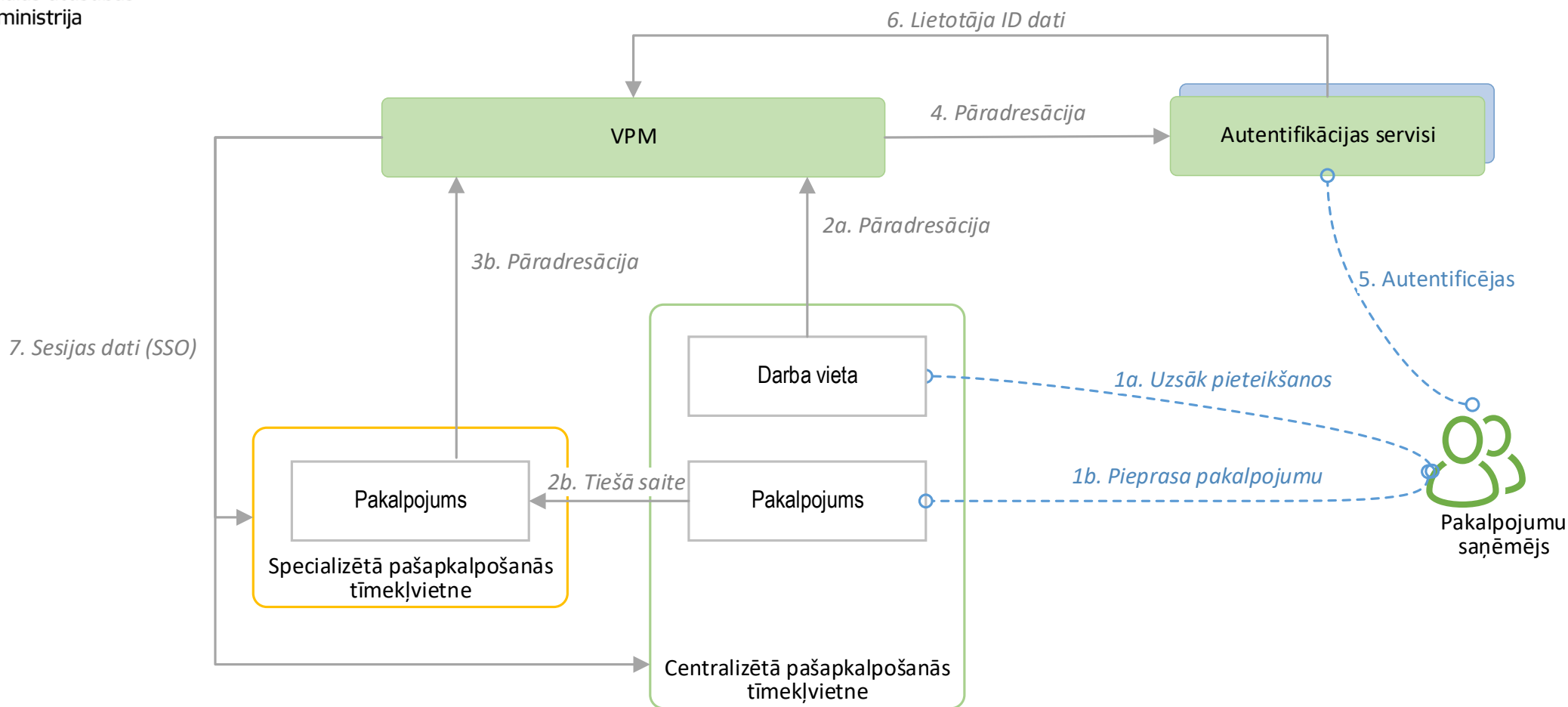
Lietojumscenāriji

1. Pakalpojumu reģistrēšana VVR un publicēšana
2. Pakalpojuma pieprasīšana (SSO, tiešās saites)
3. Vienotā darba vieta centralizētajās pašapkalpošanās tīmekļvietnēs
4. Pakalpojumu pieprasījumu apstrāde (4 apakšscenāriji)
5. Pakalpojuma sniedzēja un saņēmēja saziņa un tās iestatīšana caur centralizētu Paziņojumu risinājumu
6. Atvieglojumu reģistrēšana AVIS
7. Atvieglojuma piegāde pakalpojuma saņēmējam
8. Klientu un pilnvarotu lietotāju tiesību pārvaldība (2 apakšscenāriji)

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Piemērs: Pakalpojuma pieprasīšana (SSO, tiešās saites)

Juridiskais skats

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

	Normatīvais akts	Statuss	Izmaiņu apraksts, pamatojums
1.	Valsts pārvaldes iekārtas likums	Izmaiņas	Ar valsts pakalpojumiem saistītās prasības
2.	MK noteikumi Nr. 89 "Valsts informācijas resursu, sistēmu un sadarbības informācijas sistēmas noteikumi" MK noteikumi Nr. 399 "Valsts pārvaldes pakalpojumu uzskaites, kvalitātes kontroles un sniegšanas kārtība" MK noteikumi Nr. 400 "Valsts pārvaldes pakalpojumu portāla noteikumi"	Izmaiņas	Ieviešot PPP, mainīsies arī MKN struktūra un tvērums. Attiecībā uz Arhitektūras ieviešanu, jauns regulējums prasīs pakalpojumu pieprasījumu, citu pieteikumu (tostarp sūdzību un ierosinājumu) un to statusu uzskaiti, centralizēto pašapkalpošanās tīmekļvietņu klāstu
4.	MK noteikumi Nr. 402 "Valsts pārvaldes e-pakalpojumu noteikumi"	Pārizdošana	Tiek veidoti E-lietotņu noteikumi
5.	Oficiālās elektroniskās adreses likums	izmaiņas	E-adresei jābūt aktivizētai visiem centralizēto pašapkalpošanās tīmekļvietņu lietotājiem
6.	Atvieglojumus regulējošie normatīvie akti	izmaiņas	Centralizēts personu sociālo statusu reģistrs AVIS Atvieglojumu veidus iestāde reģistrē centralizēti AVIS Persona proaktīvi jāinformē par pieejamiem atvieglojumu veidiem, pamatojoties uz personas sociālo statusu

Mērķarhitektūras ieviešanas ceļa karte

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Mērķarhitektūras ieviešanas iniciatīvas

	Risinājumi, aktivitātes	2025	2026	2027	2028	2029	2030
1	VVR attīstīšana			X			
2	E-formu konstruktora izveide	X		X			
3	VPVS izveide				X		
4	VPM attīstīšana (aktivitāte tiek īstenota Identitātes un uzticamības arhitektūras ietvaros!)			X			
5	Centralizēto pašapkalpošanās tīmekļu vietņu attīstīšana		X		X	X	
6	Paziņojumu risinājuma izveide				X		
7	Sūdzību/ierosinājumu iesniegšanas lietotnes izstrāde			X			
8	Vienotās mobilās lietotnes izveide			?			
9	AVIS attīstīšana					?	

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Mijiedarbība ar citām jomām

- 1. Nacionālā līmeņa uzticamības un elektroniskās identifikācijas pakalpojumu jomas arhitektūra
 - VPM, E-adrese
2. Datu pārvaldības un koplietošanas risinājumu arhitektūra
 - DAGR
- 3. Datu analīzes jomas arhitektūra
 - DEDAV (Droša un efektīva datu apstrādes vide)
- 4. Valsts pārvaldes modernizācijas jomas arhitektūra
 - DVS Namejs, Datu un dokumentu arhivēšanas sistēmas
5. Kultūras un valodu tehnoloģiju jomas arhitektūra
 - Hugo.lv
- 6. Infrastruktūras un kiberdrošības jomu arhitektūra
 - Centralizēta incidentu, problēmu un pakalpojumu pieteikumu sistēma
 - Centralizētās Aktīvās direktorijas risinājuma izveide un lietotāju pārvaldības procesu

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Nākamās aktivitātes

1. Iestāžu konsultēšana par Arhitektūras ieviešanu - pēc pieprasījuma
2. Ietekme uz citām arhitektūrām – saskaņošana ar arhitektiem
3. ERAF projektu tvēruma precizēšana (koplietojamajiem risinājumiem)
4. Pakalpojumu arhitektūras prasības IKT projektu saskaņošanai
5. Rādītāju mērīšanas metodikas izstrāde
6. Arhitektūras attīstīšana (v2.1 un v3.0):
 1. Vienotā autorizācija
 2. Starpiestāžu pakalpojumi
7. Darba grupa – septembris 2024
8. Arhitektūras nodošana VDAA

Viedās administrācijas un
reģionālās attīstības
ministrija

Kontakti konsultācijām

- Arhitektūra - Anastasija Ludženiece,
anastasija.ludzeniece@varam.gov.lv
- Pakalpojumu pārvaldības politika (t.sk. kā definēt pakalpojumus) – Normunds Grigus,
normunds.grigus@varam.gov.lv
- Arhitektūras darba grupa – Madara Petrova,
madara.petrova@varam.gov.lv